

Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ

Государственные нормативы
в области архитектуры, градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ХОСПИСТЕР

ХОСПИСЫ

ҚР ҚН 3.02-15-2013*
СН РК 3.02-15-2013*

Ресми басылым
Издание официальное

Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің
Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері
комитеті

Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального
хозяйства Министерства промышленности и строительства
Республики Казахстан

Астана 2024

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 **ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «ИННОБИЛД» ЖШС
- 2 **ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 **РАЗРАБОТАН:** АО «КазНИИСА», ТОО «ИННОБИЛД»
- 2 **ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 **УТВЕРЖДЕН (ы) И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства Национальной экономики Республики Казахстан от 29.12.2014 № 156-НҚ с 1 июля 2015 года.

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі Уәкілетті мемлекеттік органның рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан.

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2019 жылғы 4 маусымдағы №121-НҚ және Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2023 жылғы 24 қазандағы №156-НҚ бұйрықтарына сәйкес өзгертулер мен толықтырулар енгізілді.

Внесены изменения и дополнения в соответствии с приказами Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 4 июня 2019 года №121-НҚ и Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства промышленности и строительства Республики Казахстан от 24 октября 2023 года №156-НҚ.

ҚР ӨҚМ Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2024 жылғы 20 қарашадағы № 21-05-21/2846-И хатына сәйкес 2-бөлімге, 1.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.5, 4.2.6, 4.2.12, 5.1.1, 5.1.3, 5.1.6, 5.1.8, 5.1.9, 5.1.10, 5.3.4, 5.4.1.10, 5.4.1.11, 5.4.1.13, 5.4.1.16, 5.4.2.1.2, 5.4.2.1.3, 5.4.2.1.4, 5.4.2.1.5, 5.4.2.2.4, 5.4.2.4.7, 5.6.3.16 тармақтарға (мемлекеттік тілде) және 2-бөлімге, 4.2.12, 5.1.1, 5.3.4 (орыс тілде) редакциялық түзетулер енгізілді.

В раздел 2, пункты 1.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.5, 4.2.6, 4.2.12, 5.1.1, 5.1.3, 5.1.6, 5.1.8, 5.1.9, 5.1.10, 5.3.4, 5.4.1.10, 5.4.1.11, 5.4.1.13, 5.4.1.16, 5.4.2.1.2, 5.4.2.1.3, 5.4.2.1.4, 5.4.2.1.5, 5.4.2.2.4, 5.4.2.4.7, 5.6.3.16 (на государственном языке) и в раздел 2, пункты 4.2.12, 5.1.1, 5.3.4 (на русском языке) внесены редакционные правки в соответствии с письмом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства МПС РК от 20.11.2024 года № 21-05-21/2846-И.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ.....	IV
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР.....	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	2
4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАРЫ.....	2
4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты	2
4.2 Функционалдық талаптар	2
5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	4
5.1 Негізгі ережелер	4
5.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар	4
5.3 Өрт және басқа да апаттық жағдайдағы ғимараттардың қауіпсіздігі	5
5.4 Ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану кезінде адамдардың денсаулықтарын қорғау	6
5.4.1 Қала құрылысына қойылатын талаптар.....	6
5.4.2 Көлемдік - жоспарлау шешімдерге қойылатын талаптар	7
5.4.2.1 Кіреберістер, өткелдер, дәліздер, баспалдақтар, лифтілер.....	7
5.4.2.2 Пациенттерге арналған жайлар	8
5.4.2.3 Әкімшілік және тұрмыстық үй-жайлары	8
5.4.2.4 Санитарлық-техникалық жабдықтарды орналастыру.....	9
5.5 Табиғи және жасанды жарықтандыру	9
5.6 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау.....	9
5.6.1 Сумен қамту және канализация бойынша талаптар	9
5.6.2 Жылытуға, желдетуге және ауа баптауға қойылатын талаптар	10
5.6.3 Электр техникалық және электрондық құрылғылар	11
5.6.4 Қоқыстарды шығаруға және шаңнан тазалауға қойылатын талаптар	12
5.7 Пайдалану кезінде қауіпсіздікті және халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті қамтамасыз ету	12
5.8 Қоршаған ортаны қорғау	12
6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ	13
6.1 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану	13
6.2 Энергия ресурстарын азайту бойынша талаптар	13

КІРІСПЕ

Осы құжат Қазақстан Республикасының құрылыс саласындағы нормативтік базаны реформалау шегінде нормалаудың параметрлік әдісі бойынша әзірленді.

«Хоспистер» ҚР ҚН Қазақстан Республикасының нормативтік құжаты ретінде міндетті негізде қолдану үшін енгізіледі.

Осы құрылыс нормаларының құрамында:

- нормативтік талаптардың мақсаты;
- функционалдық талаптар;
- жұмыс сипаттамаларына қойылатын талаптар бар.

Осы құрылыс нормалары «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентінің дәлелдемелік базасына жататын нормативтік құжаттардың бірі болып табылады және құрылыс саласындағы халықаралық ынтымақтастықтағы техникалық кедергілерді жоюға бағытталған.

Осы құрылыс нормаларының талаптарын орындаудың қолайлы шешімдері мен параметрлері «Хоспистерде» ҚР ЕЖ келтірілген.

Осы құрылыс нормалары Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын құрылыс саласындағы заңнамалық және нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленген және хоспис ғимараттарын жобалау және салу кезінде қолдануға арналған.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ХОСПИСТЕР

ХОСПИСЫ

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы құрылыс нормалары учаскені, аумақты орналастыруға, сәулет-жоспарлау шешіміне және хоспистерді инженерлік қамтамасыз етуге, жаңа және реконструкцияланатын ғимараттарды немесе жұмыс істеп тұрған мекемелердің үй-жайларын хоспистерге жобалауға қойылатын талаптарды белгілейді.

1.2 Құрылыс нормалары хоспистің функционалдық-ұйымдастыру және медициналық-технологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, аурухана мекемелері мен палаталық бөлімшелерді жобалауға таратылады.

2* НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы құрылыс нормаларын қолдану үшін мынадай сілтемелік нормативтік құжаттар қажет:

«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» 2020 жылғы 7 шілдедегі № 360-VI ҚРЗ кодексі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 6 мамырдағы № 305 қаулысымен бекітілген Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын талаптар.

Қазақстан Республикасының Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 230 бұйрығымен бекітілген Электр қондырғыларын орнату қағидалары.

Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығымен бекітілген «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығымен бекітілген Өрт қауіпсіздігі қағидалары.

ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті.

ҚР ҚН 2.02-02-2023 Ғимараттар мен имараттардың өрт автоматикасы.

Ресми басылым

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

ҚР ҚН 3.02-17-2013 Моншалар және монша-сауықтыру кешендері.

ҚР ҚН 3.06-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың қимылы шектеулі топтар үшін қолжетімділігі.

Ескертпе - Осы мемлекеттік нормативті пайдаланған кезде «Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен нормативтік техникалық құжаттар тізбесі», «ҚР Ұлттық стандарттары мен ұлттық техникалық-экономикалық ақпарат жіктеуіштерінің каталогы» және «Мемлекетаралық стандарттар каталогы» ақпараттық каталогтары бойынша жыл сайын жасалатын анықтамалық құжаттардың қолданылуын ағымдағы жылғы жағдай бойынша және ай сайын шығарылатын тиісті ақпараттық бюллетеньдерге - ағымдағы жылы жарияланған стандарттардың журналдары мен ақпараттық көрсеткіштері бойынша тексерген орынды. Егер сілтемелік құжат ауыстырылған (өзгертілген) болса, онда осы нормативті пайдаланған кезде ауыстырылған (өзгертілген) стандартты басшылыққа алған жөн, егер сілтемелік құжат ауыстырусыз жойылған болса, онда оған сілтеме берілген ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлігінде қолданылады. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.08.2019 ж. №121-НҚ бұйрық).*

3* ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы құрылыс нормаларында тиісті анықтамалары бар мынадай терминдер қолданылады: *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.08.2019 ж. №121-НҚ бұйрық).*

3.1 Волонтер: Қызметке өз еркімен түскен тұлға, өз еркімен келуші.

3.2 Емдеуге келмейтін науқас: Жазылмайтын науқас.

3.3 Жайлылық: Стационарда үй жағдайларына барынша ұқсас болатын шарттарды қамтамасыз ету, әрбір науқасқа оның күйін, рухани, діни және әлеуметтік қажеттіліктерін ескере отырып, жекелеген тәсіл принципін жүзеге асыру.

3.4 Паллиативтік көмек: Мақсаты емдеуге келмейтін (өмірге қауіп төндіретін) ауруға шалдыққан науқастардың және олардың отбасыларының өмір сүру сапасын жақсарту болып табылатын бағыт, оған ерте анықтау, мұқият бағалау, ауру сезімі мен басқа ауыр физикалық белгілерін тоқтату арқылы азаптарын жеңілдету, оған қоса психикалық - әлеуметтік және рухани қолдау көрсету.

3.5 Пандус: Түрлі деңгейлерде орналасқан беттерді байланыстыратын көлбеу тегіс коммуникациялық конструкция.

3.6 Аурудың жантауы сатысы: Өмірдің ақырғы кезеңі - жантау асуды алды, өлім алды және клиникалық өлім, өмір мен өлім арасындағы шекаралас күй.

4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАРЫ

4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты

Осы құрылыс нормаларының нормативтік талаптарының мақсаты мамандандырылған медициналық, әлеуметтік, психологиялық көмек пен күтімнің қажетті деңгейін ескере отырып, сырқаттың жантауы сатысындағы науқастарға жағдай жасау мақсатында оларды барлық пайдалану кезеңінде хоспис ғимараттарының қауіпсіздігін

қамтамасыз ету, сондай-ақ мүлікті сақтау мен қоршаған ортаны қорғауды, энергетикалық тиімділік пен ресурс үнемдеуді қамтамасыз ету болып табылады.

4.2 Функционалдық талаптар

4.2.1 Ғимараттардың негіздері мен тірек конструкциялары қауіпсіздік мақсатында құрылыс процесінде және есепті пайдалану жағдайларында оларды пайдалануды тоқтату қажеттілігіне, деформациялар немесе жарықтар пайда болуы салдарынан тұтастай алғанда пайдалану қасиеттерінің нашарлауына әкеп соғатын бұзылу немесе зақымдану мүмкіндігін болдырмайтындай етіп жобалануы және тұрғызылуы тиіс, сондай-ақ жөндеуге жарамдылығын қамтамасыз ету қажет.

4.2.2 Хоспис ғимараттары өрт ошағын барынша тез анықтау, оны жою, құлақтандыру және адамдарды, оның ішінде жатқан науқастарды қауіпсіз эвакуациялау мүмкіндігі қамтамасыз етілетіндей етіп жобалануы және салынуы тиіс.

4.2.3 Хоспис ғимараттарын пайдалану барысында аумақты абаттандыруды, сәулет-жоспарлау шешімдерін, санитарлық-гигиеналық талаптарды ескере отырып, аурудың жантаю сатысындағы науқастар үшін қажетті жағдайлар жасалуы тиіс.

4.2.4 Құрылыс аумағында қоршаған ортаға әсерді ескере отырып, адамдардың келіп-кетуі мен жұмысына қолайлы жағдай жасалуы тиіс, сондай-ақ хоспистер ғимараттарындағы ішкі орта олардың қызмет ету мерзімінің бойында науқастарға және қызметкерлерге жол бергісіз әсер (физикалық, химиялық, биологиялық және өзге де зиянды факторлар) көрсетпеуі тиіс.

4.2.5 Жергілікті климаттық жағдайларды ескере отырып, барлық ғимараттардың, автотұрақтардың, жеке ғимараттарға кіреберістер мен өткелдердің, серуендеу маршруттарының, абаттандырылған аумақтардың ыңғайлы орналасуын ескеру қажет.

4.2.6 Қолайлы психологиялық атмосфераны, науқастар мен персоналдың болу шарттарын жасау мақсатында палаталық бөлімшелердің, бөлмелердің қажетті санын, олардың дәйекті орналасуын қамтамасыз ету қажет, сондай-ақ хоспис ғимараттарында санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес саллтық қызметтер көрсету үшін аумақ бөлінуі тиіс.

4.2.7 Орындардағы жарық пен инсоляция, сондай-ақ олардың дыбыс оқшаулағышы келіп-кетуші адамдарға жағдай жасауы, адам денсаулығына зиян келтіру қаупіне жол бермеуі тиіс.

4.2.8 Хоспис ғимараттарының ішкі инженерлік жүйелері ылғалдылық пен ауа қозғалысының жылдамдығын, сондай-ақ қабырғалардың ішкі беттерінің температурасын, қоршау конструкциялардың жылуға беріктігі мен еден бетінің жылуды сіңіргіштігін қоса алғанда, қолайлы микроклиматты қамтамасыз етуі тиіс.

4.2.9 Хоспис ғимараттарын және олардың аумақтарын жобалаған кезде адамдардың, оның ішінде мүмкіндігі шектеулі адамдардың кедергісіз қозғалуын қамтамасыз ету қажет.

4.2.10 Хоспис ғимараттарын жобалау, салу және пайдалану барысында табиғи ресурстарды тиімді пайдалану, суды тұтынуды үнемдеу, құрылыс конструкцияларын, материалдар мен бұйымдарды қайталама қолдану қамтамасыз етілуі тиіс.

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

4.2.11 Хоспис ғимараттары ресурстарды үнемдеуді, жылыту жүйесін, желдету мен ауа баптау, сондай-ақ электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету мақсатында энергия үнемдеу мен жылу сақтау режимінде жұмыс істеуі тиіс.

4.2.12 Хоспистер ғимараттарын жобалау кезеңінде объектінің Қазақстан Республикасының террористік тұрғыдан осал объектілерінің тізбесіне қатыстылығын анықтау және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 6 мамырдағы № 305 қаулысымен бекітілген Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалу жүйесіне қойылатын талаптарға сәйкес объектінің терроризмге қарсы қорғалуының тиісті жүйесін құру үшін шаралар қабылдау қажет. *(Толықтырылды – ҚТҮКШК 06.08.2019 ж. №121-НҚ бұйрық, ред. түзету).*

5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Негізгі ережелер

5.1.1 Хоспис ғимараттарын жобалаған кезде «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентінің талаптарын ескеру керек.

5.1.2 Медициналық көмек пен қоғамдық денсаулықты қорғауды тиісті деңгейде көрсетуді қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасы «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» кодексінің талаптарын ескеру керек.

5.1.3 Онкологиялық науқастар үшін және онкологиялық емес бейіндегі инкурабельді науқастар үшін хоспис бөлімшелерді ересектерге арналған көпсалалы немесе арнайы ауруханалардың емдеу корпустарында орналастыру қажет.

5.1.4 Хоспистердің ғимараттары науқастарды жатқызуға және оларға медициналық және паллиативтік көмек көрсетуге қолайлы болуы тиіс.

5.1.5 Хоспистердің құрамына: салттық қызметтер жайлары, сыртқа шығатын қызметтер жайының тобы, емдеу-алдын алу бөлмелері, әкімшілік-қызмет орындары, шаруашылық қызметтер кіреді.

Шаруашылық-қойма орындары да қарастырылуы тиіс.

5.1.6 Ауруханалар аумақтарынан тыс жобаланатын хоспистер үшін қосымша зарарсыздандыру, дәрі тарату пунктінің жайлары және патологоанатомиялық бөлімшеге арналған үй-жай қарастырылады.

5.1.7 Тағам дайындау қызметіне арналған орындар тек жұмыс жасайтын ауруханалар аумағынан тыс жерде арнайы бөлінген аумақта жобаланады.

5.1.8 Хоспистерде вестибюль тобының және науқастарды қабылдау үй-жайларын қарастыру қажет.

5.1.9 Хоспистердегі үй-жайлар және олардың құрамы аурудың жантауы сатысында өмір сүретін науқастардың қажеттілігіне жауап беруі тиіс.

5.1.10 Хоспистерді жобалау кезінде палаталар алаңдарының, есік саңылауларының, палаталық бөлімшелердің жуынатын бөлмелерінің медициналық-технологиялық ерекшеліктерін ескеру қажет.

5.1.11 Азаматтық қорғаныс жөніндегі шаралар қажет жағдайда нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес орындалуы тиіс.

5.1.12 Хоспистерде жұмысшы қызметкерлердің демалуына арналған бөлмелер қарастырылуы тиіс.

5.1.13 Палаталардың, бөлмелердің, холдардың, вестибюльдер мен асханалардың, дәрігерлердің, физиотерапиялық, емдеу-диагностикалық бөлмелердің қабырғаларын бояу үшін нитробояуларды пайдалануға болмайды.

5.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.2.1 Ғимараттардың көтергіш конструкцияларын жобалау, олардың сенімділігі мен орнықтылығы осы құрылыс нормаларының, сондай-ақ геотехникалық шарттардың, өртке қарсы қорғаныстың, жер сілкінісі әсерінің тиісті нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес есептеу арқылы қамтамасыз етіледі.

Конструкциялар құрылыстың нақты алаңының жағдайында олардың тиімділігі мен экономикалық орындылығын ескере отырып қабылдануы тиіс.

5.2.2 Көтергіш конструкцияны жобалау және есептеу барысы мынадай талаптарға сәйкес болуы тиіс:

- ұзақ мерзімділік жарамдылық;
- пайдалануға жарамдылық;
- көтеру қабілетіне қойылатын талаптарға сәйкестігі.

5.2.3 Негізгі және көтергіш конструкциялар құрылысты салу немесе реконструкциялау және жобалық мерзім ішінде пайдалану кезінде ұшырауы ықтимал болжамдық әсерлер жиынтығына төзімді болуы тиіс.

5.2.4 Ғимараттың көтергіш конструкциялары тиісті материалдардан жасалған құрылыс конструкцияларына арналған құрылыс нормаларының талаптарын ескеріп, өз қасиеттерін жол берілген шекте сақтауы тиіс.

5.2.5 Қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес ылғалдылықтың, төмен температураның, агрессивтік ортаның, биологиялық және басқа да кері факторлардың ықтимал әсерлеріне төзімді материалдардан жасалуы тиіс.

5.2.6 Сулардың (жауын-шашынды, еріген, жер асты) ғимараттың көтергіш және қоршау конструкцияларының қалыңдығына кіруіне қарсы тиісті шаралар қабылдануы тиіс. Ғимараттың көтергіш конструкциялары элементтердің қорғаныс құрамдарын және жабындарды қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қолдану қажет.

5.3 Өрт және басқа да апаттық жағдайдағы ғимараттардың қауіпсіздігі

5.3.1 Хоспис ғимараттарының өртке қарсы талаптары және отқа төзімділік дәрежесі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентіне және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес анықталады.

Ғимараттар өртке қарсы қорғаныс құралдар (ӨҚҚ) кешенімен жабдықталуы тиіс және қолданыстағы нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес болуы тиіс.

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

5.3.2 Хоспис ғимараттарында өртке қарсы және күзет сигнализациясының автоматты жүйесі қарастырылуы тиіс.

5.3.3 Өрт және күзет сигнализациясының автоматтандырылған жүйелерін қабылдау құрылғылары инженерлік қондырғылардың диспетчерлік пункт жайында немесе тәулік бойы кезекшілікте болатын кезекші техникалық қызметкердің бөлмесінде орналастырылады.

5.3.4 Автоматты өрт сигнализациясын, өрт сөндірудің және адамдарға өрт туралы хабарлаудың автоматты қондырғыларын орналастыру тиіс ғимараттардың және үй-жайлардың тізімдемесі ҚР ҚН 2.02-02 сәйкес анықталуы керек.

5.3.5 Хоспистер ғимараттарына құрғақ қыздырылатын моншаларды (сауналарды) ҚР ҚН 3.02-17 және өрт қауіпсіздігі саласындағы өзге де нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес жалғастыра салуға жол беріледі.

5.3.6 Хоспистердің ғимараттарын жобалау кезінде «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптардың» техникалық регламентіне сәйкес адамдарды дер кезінде эвакуациялау, олардың өрттің қауіпті факторларынан қорғануын қамтамасыз ететін көлемдік - жоспарлық және техникалық шешімдері ескерілуі тиіс.

5.3.7 Эвакуациялау жолдарын жобалаған кезде эвакуациялық шығаберіске дейін қысқа қашықтық қарастырылуы тиіс, олардың жеткілікті ені, өрт және жарылыс қаупі бар жайларда эвакуациялау жолдарын оқшаулау, эвакуациялық шығаберістер саны мен өту мүмкіндігі эвакуациялаудың есептік уақытына сәйкес анықталуы қажет.

Эвакуациялау жолдарын жобалаған кезде адамдардың антропометриялық өлшемдері, олардың қозғалу ерекшеліктері, есіктерді ашуға жеткілікті күш және т. б. ескерілуі тиіс.

5.3.8 Қауіпсіздік мақсатында эвакуациялық жолдар мен шығаберістер конструкцияларының беріктігін, орнықтылығы мен сенімділігін, эвакуациялау жолдарындағы әрлеудің жанғыштығын нормалауды, жүру жолындағы биіктердің айырмасын, баспалдақтар көлемін, басқыштар, пандустар еңісін және т. б. қамтамасыз ету қажет.

5.3.9 Арбамен жүретін мүгедектерді шұғыл эвакуациялау үшін функционалдық аймақтар мен ғимаратқа кіретін-шығатын жерлерді ескере отырып, кірме жол қарастыру қажет.

5.3.10 Өрттің шығуы туралы хабарландырудың автоматты жүйелерімен жабдықталған хоспистерде өрт туындаған жағдайда, тарту-сору желдеткішін өшіру жүйесін автоматтандыруды және түтінді жою жүйелерінің қосылуын қарастыру қажет.

5.3.11 Қауіпсіздік мақсатында хоспис ғимараттарына арнайы немесе функционалдық өту және шығу арқылы техника үшін өрттен өту және шығу жолдарының орнату қамтамасыз етілуі тиіс.

5.4 Ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану кезінде адамдардың денсаулығын қорғау

5.4.1 Қала құрылысына қойылатын талаптар

5.4.1.1 Хоспистердің бас жоспарларын әзірлеген кезде жергілікті климаттық шарттар ескерілуі, сондай-ақ ғимараттар мен оған жанасатын аумақты жағымсыз сыртқы факторлардан қорғау шаралары қарастырылуы қажет.

5.4.1.2 Хоспистерді селитебті немесе жасыл аймақтарда, санитарлық-эпидемиологиялық шарттар бойынша ең қолайлы жер телімдерінде орналастыру қажет.

5.4.1.3 Хоспистердің жер телімдерінде олармен тек функционалдық байланысқан ғимараттарды және құрылыстарды ғана орналастыру қажет.

5.4.1.4 Елді мекендерді салу жүйесінде хоспистерді орналастыру, өнеркәсіптік объектілерден, көлік магистральдарынан және т. б. алыстату мәселелерін, сондай-ақ табиғат қорғау шараларының мәселелерін Қазақстан Республикасының аумағындағы қолданылатын қала құрылысы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес шешу қажет.

5.4.1.5 Аумақта хоспистер ғимараттары мен құрылыстарын орналастырған кезде өртке қарсы нормалар мен санитарлық-эпидемиологиялық, гигиеналық нормаларда белгіленген қосымша талаптар сақталуы қажет, сондай-ақ Қазақстан Республикасының құрылыс салу жер телімдеріне қатысты радиациялық қауіпсіздік талаптары да ескерілуі тиіс.

5.4.1.6 Хоспис аумағына кіретін жолдар ыңғайлы болауы тиіс. Әрбір ғимаратқа қарама-қарсы орналасқан жақтардың әртүрлі нүктесінен кіру жолдары қарастырылуы тиіс.

5.4.1.7 Мәйіттерді сақтауға арналған бөлмелерден сыртқа қарай шығатын жерге өту жолы хоспистің басқа қызметтерінен және жайларға көлікпен кіру жолдарынан бөлектенуі тиіс.

5.4.1.8 Хоспистер аумақтарында санитарлық автокөліктің орталық базасы болмаған жағдайда, кіреберіс жолдары алдында немесе жер телімінің өзінде мекеме қызметкерлері мен келушілер автокөліктеріне арналған тұрақтар қарастырылуы тиіс.

5.4.1.9 Келушілерге арналған тұрақтар хоспис ғимаратынан және демалыс орындарынан алыстау жерде қарастырылуы тиіс.

5.4.1.10 Хоспис аумақтарын абаттандыру Қазақстан Республикасы аумағында қолданыстағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекеттік нормативтердің талаптарына сәйкес жүзеге асырылуы тиіс.

5.4.1.11 Хоспистерді қала сыртында орналастырған жағдайда қызметкерлер тұратын аймағының ауданын учаске алаңына қосымша қабылдау керек.

5.4.1.12 Қызметкерлер тұратын аумақты мекеме жанында кіреберісі оқшауланған оңаша тұрған жер телімінде орналастыруға жол беріледі.

5.4.1.13 Хоспистердің жанында серуендеу маршруттарын жобалау кезінде шамдарды, орындықтарды және т.б. пайдалана отырып, науқастардың демалуы үшін орындар қарастырылуы керек.

5.4.1.14 Серуендеу бағыттарының және демалуға арналған орындардың жобалық шешімдері орындық-арбаларды пайдалану мүмкіндігін ескеруі тиіс.

5.4.1.15 Хоспистердің аумағы көгалдандырылуы тиіс.

5.4.1.16 Хоспистерді жобалау кезінде аумақтың периметрі бойынша және негізгі жолдар мен өтпелер бойымен жасанды жарықтандыруды ескеру қажет.

5.4.2 Көлемдік-жоспарлық шешімдерге қойылатын талаптар

5.4.2.1 Кіреберістер, өткелдер, дәліздер, баспалдақтар, лифтілер

5.4.2.1.1 Хоспис ғимараттарына кіреберістерді, пандустарды және баспалдақтарды, лифтілер мен көтергіш құрылғыларды, қосалқы құралдар мен аспаптарды (тұтқыштар, тұтқалар, иінтіректер және т. б.) ҚР ҚН 3.06-01 талаптарына сәйкес жобалау қажет.

5.4.2.1.2 Биіктігі 2 қабатты хоспистерді салу кезінде жүк тасымалдайтын лифт орнату керек.

Хоспис ғимараттарына кірер алдында атмосфералық жауын-шашыннан шатырлармен, күнқағарлармен қорғалған, орындық-арбада маневр жасауға жеткілікті алаңды қарастыру қажет.

5.4.2.1.3 Алдыңғы есіктер жылы тамбуры бар ашуға ыңғайлы болуы керек.

5.4.2.1.4 Кіреберіс баспалдақтарының қадамдары марштың бүкіл ұзындығы бойынша бірдей мөлшерде болуы керек.

5.4.2.1.5 Хоспис үй жайларынан шығу және эвакуациялау жолдары тәуліктің кез келген уақытында оңай танылатын көрсеткіштермен жабдықтауы тиіс.

5.4.2.2 Пациенттерге арналған жайлар

5.4.2.2.1 Хоспистің палаталық бөлімшелерінің саны және олардың жайларының құрамы мекеме функциясында және емдеу-профилактикалық процесінің сипатында ескертілген олардың жұмысының медициналық-технологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, ұйым қабылдаған жалпы принциптерге сәйкес анықталады.

5.4.2.2.2 Көп салалы және мамандандырылған емханалардың палаталық бөлімшелерін хоспистің бөлімшелеріне сәйкестендіру шарасын олардың жоспарлық ұйымдастырудың медициналық-технологиялық принциптерін сақтау арқылы, жергілікті шарттарды негізге ала отырып атқару қажет.

5.4.2.2.3 Хоспис бөлімшелерінің орын сыйымдылығын икемделетін бөлмелердің ауданын және бөлімшенің жұмыс ауданының салыстырмалы көрсеткішін негізге ала отырып анықтау қажет.

5.4.2.2.4 Палаталық бөлімшені жобалау кезінде арбалар мен каталкаларды сақтауға арналған орындар көзделуі тиіс.

5.4.2.2.5 Палаталарды дөңгелекті төсектердің еркін өтуі мен бұрылуын ескере отырып жобалау қажет.

5.4.2.2.6 Ұзақ уақыт бойы (6 айдан астам) тұратын науқастарға арналған палаталарда жатын аймақтан басқа, санитарлық тораптар, тамақтану және қонақтар қабылдау жайларын қарастыру қажет.

5.4.2.3 Әкімшілік және тұрмыстық үй-жайлар

5.4.2.3.1 Хоспистер ғимараттарында дәрігерлер бөлмелерінің, ем-шаралар жасау, қойма бөлмелерінің орналастырылуын қарастыру қажет. Қойма бөлмелері дәрі-дәрмекті және препараттарды сақтау орындарынан алшақ жерде орналасуы тиіс.

5.4.2.3.2 Дәрігерлер бөлмесінің алаңы арбаның жүруінен еркін, жұмыс гарнитурасын орналастыру үшін жеткілікті болуы тиіс.

5.4.2.3.3 Жинастыру құрал-жабдықтарын сақтау үшін қабатта кемінде бір арнайы бөлме қарастырылуы тиіс.

5.4.2.3.4 Палаталық бөлімшелерде жұмыс кеңістігі жабдықталған кезекші медбикенің жұмыс орнын қарастыру қажет.

5.4.2.3.5 Диспетчерлік пунктті орналастыру үшін жай оған кезекші қызметкердің тәулік бойы келіп-кетуіне арналған жайларға қойылатын талаптарға жауап беруі тиіс.

5.4.2.3.6 Диспетчерлік пункт жүктеме орталығында орналасады.

5.4.2.3.7 Хоспис ғимаратында немесе оның аумағында тағам әзірлеу қызметі үшін бөлмелер қарастырылуы қажет.

5.4.2.4 Санитарлық-техникалық жабдықтарды орналастыру

5.4.2.4.1 Дәретханадан, раковина мен душтан тұратын шлюз енгізілген санитарлық тораптар әрбір палатада болуы керек.

5.4.2.4.2 Раковиналар әрбір емдеу-алдын алу бөлмесінде орнатылуы тиіс.

5.4.2.4.3 Аспаптар қолданылған кабиналардағы санитарлық тораптарда қолжуғышты унитазда отырып-ақ пайдалану мүмкіндігі ескерілуі тиіс.

5.4.2.4.4 Қызметкерлерге арналған санитарлық тораптар мен душтар науқастарға арналған санитарлық тораптардан бөлек орнатылуы керек.

5.4.2.4.5 Құрал-саймандарды зарарсыздандыратын бөлмелерде қол жуатын раковина мен құрал-саймандарды зарарсыздандыруға арналған жуғыш бөлек қарастырылады.

5.4.2.4.6 Асханаларда ыстық және суық су жүргізілген раковиналар орнатылуы тиіс.

5.4.2.4.7 Раковиналар, оларға сүйенбей тұра алмайтын адамның салмағын көтере алатындай, қабырғаға мықтап бекітілуі керек.

5.5 Табиғи және жасанды жарықтандыру

5.5.1 Хоспис ғимараттарын жобалаған кезде әрбір палатада және дәлізде табиғи жарық көздері қарастырылуы тиіс.

5.5.2 Жасанды жарық көздері барлық орындарда қарастырылуы тиіс.

5.5.3 Жалпы жарықтандыру үшін орнатылатын шамдар қауіпсіз болуы тиіс.

5.5.4 Жалпы жарықтандырудың ажыратып-қосқыштары палатаға кіреберістер жанындағы дәліздерде, ал жергілікті жарықтандырудікі - науқас төсегінің жанында орнатылады.

Түнгі жарықтандыру шамдары қуат көзін апаттық жағдайда жарық беру желісінен алуы тиіс.

5.5.5 Эвакуация жарықтандыруы дәліздерде, негізгі өту жолдарында және адамдарды эвакуациялау қызметін атқаратын басқыштарда, электр жарығымен емдеу бөлмелерінде, бассейндерде, душ және балшықпен емдеу ванна залдарында, ванна және киім ілетін бөлмелерде қарастырылады.

5.5.6 Жергілікті нүктеден жарықтандыру шамдары шағын көлемді, жарық ағынының биіктігі мен бағыты өзгертілетін, тірекке тығыз бекітілетін болуы тиіс.

5.6 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау

5.6.1 Сумен жабдықтау және канализация бойынша талаптар

5.6.1.1 Хоспис ғимараттары суық және ыстық сумен және канализация жүйелерімен жабдықталуы тиіс.

5.6.1.2 Асханалардың технологиялық қондырғыларына, дәретхана бөлмелерінің су бөлетін крандарына, медициналық және санитарлық-гигиеналық мақсатқа арналған бөлмелердің қол жуғыштарына және ғимаратта орнатылған басқа санитарлық-техникалық құралдарға суық және ыстық суды жеткізу қарастырылуы тиіс.

5.6.1.3 Сантехникалық құралдарға (технологиялық құралдардан басқа) араластырғыш пен ағызғыш бар автоматты суық және ыстық суды жеткізуді қамтамасыз ету ұсынылады.

5.6.1.4 Ыстық сумен жабдықтау жүйелері циркуляциямен жобаланады.

5.6.1.5 Суық және ыстық су құбырының, канализацияның және ішкі суағарлардың тіреушелері жасырын салынуы ұсынылады.

5.6.1.6 Санитарлық тораптардың барлық бөлмелерінің еденінде суды ағызуға арналған траптар болуы тиіс.

5.6.1.7* Сүлгі кептіретін орындар ҚР ҚН 4.01-01 сәйкес қарастырылуы тиіс.
(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 24.10.2023 ж. №156-НҚ бұйрық)

5.6.2 Жылытуға, желдетуге және ауа баптауға қойылатын талаптар

5.6.2.1 Жылумен жабдықтау жүйелері тәуелсіз көздерден немесе айнала қоршалған жылу магистральдарынан қарастырылады.

Жылуды бір ғана жерден енгізген жағдайда, бөлек немесе жапсарлас жобаланатын жер телімінде резервтік қазандықпен жабдықтау ұсынылады.

5.6.2.2 Жылыту жүйесі бүкіл жылыту кезеңі барысында бөлме ауасының біркелкі қызуын қамтамасыз етуі тиіс.

5.6.2.3 Хоспис ғимараттарын жылыту орталық су тартқыштан алынады.

5.6.2.4 Жылумен қамтамасыз етудің транзиттік құбыр желілерін хоспис ғимаратының жертөлелерінде және техникалық ұясты қоймаларында салуға жол берілмейді.

5.6.2.5 Қатты қыздырылған судың және будың құбыр желілерін дербес жылу торабынан (ДЖТ) бастап ағынды желдеткіш камераларына дейін ішінде адамдар тұрақты болатын бөлмелер және эвакуациялау жолдары бойынша салуға тыйым салынады.

5.6.2.6 Жылыту жүйелерінің қыздыру құралдары қуысы жоқ терезелер астында орналастырылады.

5.6.2.7 Хоспистер ғимараттарында механикалық тәсілмен қосылатын тарту-сору желдеткіші қарастырылады.

5.6.2.8 Сору желдеткішінің жүйесімен және ауа баптаумен берілетін сыртқы ауа сүзгілермен тазартылуы тиіс.

5.6.2.9 Сүзгілер конструкциясы және оларды орнату орындары ластануға байланысты сүзгілейтін элементтерді қолайлы тазалауға немесе алмастыруға мүмкіндік беруі тиіс.

5.6.2.10 Желдету жүйелерінің жабдығы тігінен және көлденең дәрігерлер бөлмелеріне, операция жасау бөлмелеріне, палаталарға, адамдар тұрақты болатын бөлмелерге жанаспайтын, ағынды және сорып шығару жүйелері үшін бөлінген арнайы бөлмелерде орналасуы тиіс.

5.6.2.11 Операция жасау бөлмелерінен басқа барлық бөлмелерде механикалық қозғағышы бар тарту-сору желдеткішінен басқа табиғи желдету болуы тиіс.

5.6.3 Электр техникалық және электрондық құрылғылар

5.6.3.1 Электр қабылдағыштардың санаты және электрмен жабдықтаудың сенімділігін қамтамасыз ету «Электр қондырғыларын орнату ережелеріне» сәйкес жүзеге асырылады.

5.6.3.2 Сыртқы жарықтандыру желілерін қоса алғанда, хоспис аумағындағы барлық электр желілері кабельмен орындалады.

5.6.3.3 Хосписерде кіріктірілме және жалғай салынған трансформаторлық кіші стансаларды (ТК) орналастыруға жол берілмейді.

5.6.3.4 Розеткалар, науқастардың оларды қолдану мүмкіндігін ескеріп, әрбір төсектің жанында қарастырылады.

5.6.3.5 Орталықтандырылған уақыт есептеу жүйесі қарастырылады. Қосалқы сағаттар кезекші қызметкердің жұмыс орындарында, вестибюльдерде, дәліздерде және уақыт көрсеткіштері функционалдық қажет болып табылатын бөлмелерде орнатылады.

5.6.3.6 Хосписерде мынадай инженерлік жүйелерді автоматтандыру және диспетчерлендіру көзделеді:

- жылумен жабдықтау, жылыту, желдету, ауа баптау;
- электрмен жабдықтау және электрмен жарықтандыру;
- сумен жабдықтау және канализация;
- лифтілер.

5.6.3.7 Хосписерде, егер мұндай ауытқулар адамдардың өміріне, мүліктің, ғимараттың, құрылыс ғимараттарының немесе басқа да бағалы материалдардың бүлінуіне қауіп төндіретіндей болса, инженерлік-техникалық жүйелер жұмысының қалыпты режимнен ауытқудың апаттық сигналы қарастырылады.

Апаттық сигнал диспетчерлік торапқа, ал диспетчерлік торап болмаған жағдайда - кезекші техникалық қызметкердің бөлмесінен шығарылады.

5.6.3.8 Хосписерде палаталарға және ем-шаралар жасау бөлмесіне апаратын медициналық оттегімен орталықтандырылған жабдықтау қарастырылуы тиіс.

5.6.3.9 Улы және есірткі дәрілік заттарды сақтау орындары мен бөлмелері күзет сигнал жүйесімен жабдықталуы тиіс.

5.6.3.10 Электр желілерінің қорғанысы автоматты ажыратып-қосқыштармен орындалады.

5.6.3.11 Электр желілерінің сымдары тұйық, алмастырылатындай етіп орындалады.

Ашық өткізгіш сымдар жертөлелерде, ұясты қоймаларында, техникалық қабаттарда, инженерлік қызмет бөлмелерінде, коммуникациялық шахталарда, ылғалды және өте ылғалды бөлмелерде орындалады.

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

5.6.3.12 Электр жарығымен емдеу орындарында кернеуді басқаруға және бақылауға арналған тарату қалқандары болуы тиіс.

Тарату қалқандарына қуаттандырушы желілер және кабиналық қалқандарға топтық желілер дербес орындалады.

5.6.3.13 Хоспистің барлық бөлмелерінде штепсельдік розеткалар болуы тиіс.

5.6.3.14 Электр өткізгіш сымдар үшін болаттан жасалған құбырларды қолдануға нормативтік құжаттармен қарастырылған ерекше жағдайларда жол беріледі.

5.6.3.15 Хоспистер телефон байланысымен, интернетпен және тікелей жедел дауыс зорайтқыш байланысымен қамтамасыз етілуі тиіс.

5.6.3.16 Палаталарда кезекші медициналық қызметкерлерді шақыру үшін екі жақты сигнал беру-сөйлесу құрылғысы және эфирлік теледидар бағдарламаларын қабылдау үшін антенналық-фидерлік құрылғылар көзделуі тиіс.

5.6.4 Қоқысты шығаруға және шаңнан тазалауға қойылатын талаптар

5.6.4.1 Медициналық қалдықтар бөлек бөлмелерде немесе науқастар үшін қолжетімсіз алаңдарда сақталады.

5.6.4.2 Қоқысқа арналған контейнерлер хоспис ғимаратынан қауіпсіз қашықтықта орналасуы тиіс.

5.6.4.3 Қоқыс жинауға арналған алаңдар палаталардың терезелерінен көрінбеуі тиіс.

5.6.4.4 Сұйық медициналық қоқыстарды зарарсыздандырмай, канализациялық желіге құюға жол берілмейді.

5.6.4.5 Хоспис бөлмелерін мұқият жинастыру үшін бактерицидтік сәулелендіргіштер мен ультракүлгін рециркуляторлар қолданылады.

5.7 Пайдалану кезінде қауіпсіздікті және халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті қамтамасыз ету

5.7.1 Хоспистердегі ортақ қолданыстағы бөлмелердің кіру жерлері, өту жерлері, дәліздер, басқыштар, лифтілер, эвакуация жолдары, есік ойықтары мүмкіндігі шектеулі топтардың қол жетімділігін ескере отырып, ҚР ҚН 3.06-01 сәйкес жобалануы және жабдықталуы тиіс.

5.7.2 Ванна бөлмелерінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін ваннаның едені бөлме еденімен бір деңгейде болуы тиіс.

5.7.3 Ақпарат құралдарының және қауіп туралы дабыл жүйесі кешенді болуы тиіс, науқастардың болуына арналған бөлмелердегі көзбен көрінетін, дыбыстық және түйсіну ақпаратты қарастыруы тиіс (сулы процестер қарастырылған бөлмелерінен басқа). Ақпарат құралдары (соның ішінде белгілер мен символдар) ғимарат немесе ғимараттар кешені аумағында бірдей болуы тиіс.

5.7.4 Кіру басқыштарын орнату қажет болған жағдайда, ол барлық ашық жақтарынан тұтқалары бар пандустармен жабдықталуы тиіс.

5.8 Қоршаған ортаны қорғау

5.8.1 Хоспис ғимараттарын және қосалқы объектілерді орналастырған кезде, табиғи ортаны қалпына келтіру және ресурстарды қайта өндіру, көрсетілген объектілерді қолданудың ең жақын және алшақ экологиялық салдарларын ескеріп, экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қорғау саласындағы талаптардың орындалуы қамтамасыз ету керек.

5.8.2 Ғимараттарды жобалау кезінде қоршаған ортаға жол берілетін антропогенді жүктеменің нормативтері ескерілуі тиіс, қоршаған ортаның ластануын болдырмау және ластануды жою шаралары, оған қоса өндірістік және тұтыну қалдықтарын жайғастырудың қауіпсіз әдістері қарастырылуы тиіс.

5.8.3 Хосписті жобалау және орналастыру шудың, дірілдің, магнит өрістерінің және басқа зиянды физикалық әсерлердің алдын алуды және жоюды ескеріп жүзеге асырылады.

5.8.4 Хоспис ғимараттары аумаққа ауа жіберу шарттарын және атмосфералық ауа сапасының санитарлық - гигиеналық нормаларын қамтамасыз етуді ескеріп жобалануы тиіс.

5.8.5 Ғимаратты салу барысында іргелес аумақтың құрылыс қалдықтармен ластануы азайтылуы тиіс.

5.8.6 Хоспис ғимараттарын жобалаған кезде қалыптасқан геологиялық шарттар мен гидрогеологиялық режим тұтастығының бұзылушылығына есептелінуі және алдын-алуы тиіс.

6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ

6.1 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

6.1.1 Хоспис ғимараттарын жобалаған кезде табиғат ресурстарын тиімді пайдалану жөніндегі нормативтік құжаттар талаптары сақталуы тиіс.

6.1.2 Хоспис ғимараттарын жобалаған кезде топырақты қорғауға, қалпына келтіруге, сапасын көтеруге бағытталған шаралар қарастырылуы тиіс.

6.1.3 Хоспис ғимараттарын салған және пайдаланған кезде су тұтынуды және табиғи су қоймаларының ластануын төмендету шаралары қарастырылуы тиіс.

6.1.4 Хоспис ғимараттарын салу және қолдану барысында іргелес аумақта өсімдік әлемі түрлерінің санын сақтау және арттыру жөніндегі шараларды орындау қажет.

6.1.5 Хоспистерді жобалаған, салған және пайдаланған кезде табиғат ресурстарын сақтау және жаңарту, тозудың алдын-алуға бағытталған әрекеттер қолданылуы тиіс.

6.2 Энергия ресурстарын азайту бойынша талаптар

6.2.1 Ғимараттарды жобалаған, салған, реконструкциялаған кезде ғимараттардың, құрылымдардың, құрылыстардың барынша жоғары энергетикалық тиімділігін қамтамасыз ететін сәулет, функционалдық-технологиялық, конструктивтік және инженерлік-техникалық шешімдерді пайдалану тиіс.

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

6.2.2 Климаттық жағдайларды ескере отырып, хоспис ғимараттарын жылыту, салқындату, жарықтандыру және желдету жүйелері тұтынатын энергия мөлшері барынша азайтылуы тиіс.

6.2.3 Хоспис ғимараттарын қолдану барысында энергия тиімділігін арттыру үшін жылыту, желдету және ыстық сумен жабдықтау жүйелерінің автоматтандырылуы қамтамасыз етілуі тиіс.

6.2.4 Қайта салынатын, жобаланатын, жаңғыртылатын, күрделі жөндеу жұмыстары жасалатын ғимараттар жылытуға, желдетуге және ыстық сумен жабдықтауға жұмсалатын жиынтық салыстырмалы жылу энергиясының талаптарына сәйкес болуы тиіс.

6.2.5 Хоспис ғимараттарының энергия тиімділігін арттыру мақсатында жылу берілуге келтірілетін кедергіні реттеуге, арттыруға, сондай-ақ ауаны сорып шығару тәсілімен жылуды кәдеге жаратуға бағытталған әрекеттер жасалуы тиіс.

ӘОЖ 725.5.012

МСЖ 91.040.20

Түйінді сөздер: хоспис, стационар, пациент, жантәсілім кезеңі, тексеру орны, ем-шара қабылдау бөлмесі, медбике, онкология, паллиативтік көмек, күтім.

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ	2
4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ	2
4.1 Цель нормативных требований	2
4.2 Функциональные требования	2
5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ	4
5.1 Основные положения	4
5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий	5
5.3 Безопасность зданий при пожарах и других аварийных ситуациях	5
5.4 Охрана здоровья людей в процессе эксплуатации зданий и сооружений	6
5.4.1 Градостроительные требования	6
5.4.2 Требования к объемно-планировочным и конструктивным решениям	8
5.4.2.1 Входы, проходы, коридоры, лестницы, лифты	8
5.4.2.2 Помещения для пациентов	8
5.4.2.3 Административные и бытовые помещения	9
5.4.2.4 Размещение санитарно-технического оборудования	9
5.5 Естественное и искусственное освещение	9
5.6 Проектирование инженерных сетей и систем	10
5.6.1 Требования по водоснабжению и канализации	10
5.6.2 Требования по отоплению, вентиляции и кондиционированию	10
5.6.3 Электротехнические и электронные устройства	11
5.6.4 Требования по мусороудалению и пылеуборке	12
5.7 Обеспечение безопасности и доступности для маломобильных групп при эксплуатации	13
5.8 Охрана окружающей среды	13
6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ	14
6.1 Рациональное использование природных ресурсов	14
6.2 Требования по сокращению энергетических ресурсов	14

ВВЕДЕНИЕ

Данный документ разработан по параметрическому методу нормирования, в рамках реформирования нормативной базы строительной отрасли Республики Казахстан.

СН РК «Хосписы» вводятся в действие для применения на обязательной основе в качестве нормативного документа Республики Казахстан.

Настоящие строительные нормы содержат:

- цель нормативных требований;
- функциональные требования;
- требования к рабочим характеристикам.

Настоящие строительные нормы являются одним из нормативных документов доказательной базы технического регламента «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий» и направлены на устранение технических барьеров в международном сотрудничестве в области строительства.

Приемлемые решения и параметры выполнения требований данных строительных норм приведены в СП РК «Хосписы».

Настоящие строительные нормы разработаны в соответствии с законодательными и нормативными документами в строительстве, действующими на территории Республики Казахстан и предназначены для применения при разработке проектируемых и строящихся зданий хосписов.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ХОСПИСЫ

HOSPICES

Дата введения - 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящие строительные нормы устанавливают требования к размещению участка, территории, архитектурно-планировочному решению и инженерному обеспечению хосписов, проектированию новых и реконструируемых зданий или помещений действующих учреждений под хосписы.

1.2 Строительные нормы распространяются на проектирование больничных учреждений и палатных отделений с учетом функционально-организационных и медико-технологических особенностей хосписа.

2* НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 7 июля 2020 года № 360-VI ЗРК.

Требования к организации антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении, утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 6 мая 2021 года № 305.

Правила устройства электроустановок, утвержденные приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 20 марта 2015 года № 230.

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденный приказом Министра по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан от 17 августа 2021 года № 405.

Правила пожарной безопасности, утвержденные приказом Министра по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан от 21 февраля 2022 года № 55.

Технический регламент «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный приказом Министра индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 9 июня 2023 года № 435.

СН РК 2.02-02-2023 Пожарная автоматика зданий и сооружений.

СН РК 3.02-17-2013 Бани и банно-оздоровительные комплексы.

СН РК 3.06-01-2011 Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп.

Примечание - При пользовании настоящим государственным нормативом целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационным каталогам «Перечень нормативных правовых актов и нормативных технических документов в области архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», «Каталог национальных стандартов и национальных классификаторов технико-экономической информации РК» и «Каталог межгосударственных стандартов», составляемым ежегодно по состоянию на текущий год, и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным бюллетеням - журналам и информационным указателям стандартов, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) стандартом, если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.08.2019 г. №121-НК).*

3* ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящих строительных нормах применяются следующие термины с соответствующими определениями: *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.08.2019 г. №121-НК).*

3.1 Волонтер: Лицо, добровольно поступившее на службу, доброволец.

3.2 Инкурабельный больной: Неизлечимый больной.

3.3 Комфорт: Обеспечение в стационаре условий, максимально приближенных к домашним, осуществление принципа индивидуального подхода к каждому больному с учетом его состояния, духовных, религиозных и социальных нужд.

3.4 Паллиативная помощь: Направление, целью которого является улучшение качества жизни больных и их семей, оказавшихся перед лицом неизлечимого (угрожающего жизни) заболевания, которая достигается благодаря облегчению страданий путем раннего выявления, тщательной оценки и купирования боли и других тягостных физических симптомов, а также оказанию психосоциальной и духовной поддержки.

3.5 Пандус: Наклонная плоская коммуникационная конструкция, связывающая поверхности, расположенные на различных уровнях.

3.6 Терминальная стадия болезни: Конечная стадия жизни - преагония, агония и клиническая смерть, пограничное состояние между жизнью и смертью.

4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

4.1 Цель нормативных требований

Целью нормативных требований настоящих строительных норм является обеспечение безопасности зданий хосписов на всех стадиях их жизненного цикла в целях создания условий для больных терминальной стадии болезни с учетом необходимого уровня специализированной медицинской, социальной, психологической помощи и ухода,

а также обеспечение защиты имущества и охраны окружающей среды, энергетической эффективности и ресурсосбережения.

4.2 Функциональные требования

4.2.1 Основания и несущие конструкции зданий в целях безопасности должны быть запроектированы и возведены так, чтобы в процессе строительства и в расчетных условиях эксплуатации была исключена возможность разрушений или повреждений, приводящих к необходимости прекращения их эксплуатации, недопустимым ухудшениям эксплуатационных свойств в целом вследствие деформаций или образования трещин, также необходимо обеспечить ремонтпригодность.

4.2.2 Здания хосписов должны быть спроектированы и построены таким образом, чтобы обеспечивалась возможность максимально быстрого обнаружения очага пожара, его ликвидации, оповещения и безопасной эвакуации людей, включая лежачих больных.

4.2.3 В процессе эксплуатации в зданиях хосписов должны создаваться необходимые условия для больных терминальной стадии болезни с учетом благоустройства территории, архитектурно-планировочных решений, санитарно-гигиенических требований.

4.2.4 Застройка территорий должна создавать благоприятные условия для пребывания и работы людей с учетом влияния на окружающую среду, а также в зданиях хосписов внутренняя среда не должна оказывать недопустимые воздействия на больных и персонал (физические, химические, биологические и иные вредные факторы) в течение срока их службы.

4.2.5 Необходимо учитывать удобное расположение всех зданий, стоянок для автомобилей, въездов и проездов к отдельным корпусам, прогулочных маршрутов, озелененных территорий с учетом местных климатических условий.

4.2.6 Необходимо обеспечить требуемое количество палатных отделений, помещений, их последовательное размещение в целях создания благоприятной психологической атмосферы, условий пребывания больных и персонала, а также в зданиях хосписов должна быть выделена территория для оказания ритуальных услуг в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями.

4.2.7 Освещение и инсоляция помещений, а также их звукоизоляция должны создавать условия для пребывания людей и не допускать угрозы причинения вреда здоровью человека.

4.2.8 Внутренние инженерные системы зданий хосписов должны обеспечивать благоприятный микроклимат, включая влажность и скорость движения воздуха, а также температуру внутренних поверхностей стен, теплоустойчивости ограждающих конструкций и теплоусвоению поверхности полов.

4.2.9 При проектировании зданий хосписов и его территории необходимо обеспечить беспрепятственное перемещение людей, в том числе и с ограниченными возможностями.

4.2.10 В зданиях хосписов в процессе проектирования, строительства и эксплуатации должно обеспечиваться рациональное использование природных ресурсов, экономия

водопотребления, повторное применение строительных конструкций, материалов и изделий.

4.2.11 В целях обеспечения ресурсосбережения здания хосписов, системы отопления, вентиляции и кондиционирования воздуха, а также электроснабжения должны функционировать в режиме экономии энергии и сохранения тепла.

4.2.12 На этапе проектирования зданий хосписов необходимо определить относимость объекта к перечню объектов Республики Казахстан, уязвимых в террористическом отношении и принять меры для выстраивания соответствующей системы антитеррористической защиты объекта согласно Требованиям к системе антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении, утвержденным постановлением Правительства Республики Казахстан от 6 мая 2021 года № 305. *(Дополнен – Приказ КДСЖЖХ от 06.08.2019 г. №121-НК, ред. правка).*

5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ

5.1 Основные положения

5.1.1 При проектировании здания хосписов следует учитывать требований технического регламента «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий».

5.1.2 В целях обеспечения надлежащего уровня оказания медицинской помощи и охраны общественного здоровья следует учитывать требования Кодекса «О здоровье народа и системе здравоохранения» Республики Казахстан.

5.1.3 Отделения хосписов для больных онкологического профиля и для инкурабельных больных неонкологического профиля следует размещать в лечебных корпусах многопрофильных или специализированных больниц для взрослого населения.

5.1.4 Здания хосписов должны быть удобными для размещения больных и оказания им медицинской и паллиативной помощи.

5.1.5 В состав хосписов должны входить ритуальные помещения, группа помещений выездной службы, лечебно-профилактические кабинеты, административно - служебные помещения, хозяйственные службы.

Необходимо предусмотреть хозяйственно - складские помещения.

5.1.6 Для хосписов, проектируемых вне территории больниц, дополнительно предусматриваются помещения стерилизационной, аптечного распределительного пункта и помещение для патологоанатомического отделения.

5.1.7 Помещения службы приготовления пищи проектируются только для хосписов, расположенных вне территории действующих больниц, на специально выделенных участках.

5.1.8 В хосписах необходимо предусмотреть помещения вестибюльной группы и приема больных.

5.1.9 Помещения и их состав в хосписах должны отвечать нуждам больных, которые проживают терминальную стадию болезни.

5.1.10 При проектировании хосписов необходимо учитывать медико-технологические особенности площадей палат, дверных проемов, санузлов палатных отделений.

5.1.11 Мероприятия по гражданской обороне, при необходимости должны выполняться в соответствии с требованиями нормативных документов.

5.1.12 В хосписах необходимо предусматривать комнаты для отдыха рабочего персонала.

5.1.13 Не допускается применение нитрокрасок для окраски стен палат, кабинетов, холлов, вестибюлей, столовых, физиотерапевтических, лечебно-диагностических кабинетов врачей.

5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий

5.2.1 Проектирование несущих конструкций зданий, их надежность и устойчивость обеспечивается путем расчета в соответствии с требованиями данных строительных норм, а также соответствующих нормативных документов, геотехнических условий, противопожарной защиты, сейсмических воздействий.

Конструкции должны приниматься с учетом их эффективной и экономической целесообразности в условиях конкретной площадки строительства.

5.2.2 При проектировании и расчете несущие конструкции должны соответствовать требованиям:

- долговечности;
- эксплуатационной пригодности;
- требуемой несущей способности.

5.2.3 Основание и несущие конструкции должны выдерживать сочетание предполагаемых воздействий, которые они могут испытывать во время строительства или реконструкции и эксплуатации в течение проектного срока.

5.2.4 Несущие конструкции здания должны сохранять свои свойства в допустимых пределах с учетом требований строительных норм на строительные конструкции из соответствующих материалов.

5.2.5 Должны быть выполнены из материалов, обладающих стойкостью к возможным воздействиям влаги, низких температур, агрессивной среды, биологических и других неблагоприятных факторов согласно действующим нормативным документам.

5.2.6 Должны быть приняты соответствующие меры от проникновения вод (дождевых, талых, грунтовых) в толщу несущих и ограждающих конструкций здания. Необходимо применять защитные составы и покрытия для элементов несущих конструкций здания в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

5.3 Безопасность зданий при пожарах и других аварийных ситуациях

5.3.1 Противопожарные требования и степень огнестойкости зданий хосписов определяются в соответствии с Техническим регламентом «Общие требования к

пожарной безопасности» и другими нормативными документами Республики Казахстан.

Здания должны оборудоваться комплексом средств пожарной защиты (СПЗ) и соответствовать требованиям действующих нормативных документов.

5.3.2 В зданиях хосписов должна быть предусмотрена автоматическая система пожарной и охранной сигнализации.

5.3.3 Приемные устройства автоматизированных систем пожарной и охранной сигнализации размещаются в помещении диспетчерского пункта инженерного оборудования или в помещении дежурного технического персонала с круглосуточным дежурством.

5.3.4 Перечень зданий и помещений, в которых необходимо предусматривать автоматическую пожарную сигнализацию, автоматические установки пожаротушения и оповещения людей о пожаре, следует определять в соответствии с СН РК 2.02-02.

5.3.5 К зданиям хосписов допускается пристройка бани сухого жара (сауны) в соответствии с требованиями СН РК 3.02-17 и других нормативно-технических документов в области пожарной безопасности.

5.3.6 При проектировании зданий хосписов должны учитываться объемно-планировочные и технические решения, обеспечивающие своевременную эвакуацию людей и их защиту от опасных факторов пожара в соответствии с техническим регламентом «Общие требования к пожарной безопасности».

5.3.7 При проектировании путей эвакуации должны быть предусмотрены кратчайшие расстояния до эвакуационных выходов, их достаточная ширина, изоляция путей эвакуации от пожаро- и взрывоопасных помещений, возможность движения к эвакуационным выходам, количество которых необходимо определять в соответствии с расчетным временем эвакуации.

В процессе проектирования путей эвакуации должны быть учтены антропометрические размеры людей, особенности их движения, усилия, достаточные для открывания дверей, и т. п.

5.3.8 В целях безопасности необходимо обеспечить прочность, устойчивость и надежность конструкций эвакуационных путей и выходов, нормирование горючести отделки на путях эвакуации, перепадов высот на путях движения, размеров ступеней, уклона лестниц, пандусов и др.

5.3.9 Необходимо предусматривать подъездные пути, учитывая функциональные зоны и входы-выходы здания, для срочной эвакуации инвалидов-колясочников.

5.3.10 В хосписах, оборудованных автоматическими системами извещения о возникновении пожара, следует предусматривать автоматизацию системы отключения приточно - вытяжной вентиляции при возникновении пожара и включение систем дымоудаления.

5.3.11 В целях безопасности должно быть обеспечено устройство пожарных проездов и подъездных путей к зданиям хосписов для техники, специальных или совмещенных с функциональными проездами и подъездами.

5.4 Охрана здоровья людей в процессе эксплуатации зданий и сооружений

5.4.1 Градостроительные требования

5.4.1.1 При разработке генеральных планов хосписов следует учитывать местные климатические условия и предусматривать меры по защите зданий и прилегающей территории от неблагоприятных внешних факторов.

5.4.1.2 Хосписы следует размещать в селитебной или зеленой зонах на земельных участках, наиболее благоприятных по санитарно-эпидемиологическим условиям.

5.4.1.3 На земельных участках хосписов следует размещать только здания и сооружения, функционально связанные с ними.

5.4.1.4 Вопросы размещения хосписов в системе застройки населенных пунктов, удаления от промышленных объектов, транспортных магистралей и т. п., а также вопросы природоохранных мероприятий следует решать в соответствии с градостроительными требованиями нормативных документов, действующих на территории Республики Казахстан.

5.4.1.5 При размещении зданий и сооружений хосписов на территории необходимо соблюдать дополнительные требования, установленные противопожарными, санитарно-эпидемиологическими, гигиеническими нормами, а также должны учитываться требования радиационной безопасности к участкам застройки.

5.4.1.6 На территории хосписов должны быть предусмотрены удобные въезды. К каждому зданию следует предусмотреть подъезды с разных противоположных сторон.

5.4.1.7 Проезд к наружному выходу помещения для хранения трупов должен быть отделен от подъездных путей к другим службам и помещениям хосписов.

5.4.1.8 При отсутствии центральной базы санитарного автотранспорта на территориях хосписов перед въездами или на самом участке должны быть предусмотрены стоянки для автотранспорта учреждений, сотрудников и посетителей.

5.4.1.9 Стоянки для посетителей должны быть предусмотрены вдали от здания хосписа и мест отдыха.

5.4.1.10 Благоустройство территорий хосписов следует осуществлять в соответствии с требованиями государственных нормативов в области архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан.

5.4.1.11 В случае загородного размещения хосписов площадь зоны проживания персонала следует принимать дополнительно к площади участка.

5.4.1.12 Зону проживания персонала допускается размещать вблизи учреждения на обособленном участке с изолированным въездом.

5.4.1.13 При проектировании прогулочных маршрутов вблизи хосписов необходимо предусмотреть места для отдыха больных с использованием светильников, скамеек и др.

5.4.1.14 Проектные решения прогулочных маршрутов и мест для отдыха должны учитывать возможность использования кресел-колясок.

5.4.1.15 Территория хосписов должна быть озеленена.

5.4.1.16 При проектировании хосписов необходимо учесть искусственное освещение по периметру территории и вдоль основных проездов и дорожек.

5.4.2 Требования к объемно-планировочным решениям

5.4.2.1 Входы, проходы, коридоры, лестницы, лифты

5.4.2.1.1 Входы в здания хосписов, пандусы и лестницы, лифты и подъемники, вспомогательные средства и приспособления (поручни, ручки, рычаги и т. д.) следует проектировать в соответствии с требованиями СН РК 3.06-01.

5.4.2.1.2 При строительстве хосписов высотой 2 этажа необходимо устанавливать грузовой лифт.

Перед входами в здания хосписов необходимо предусмотреть площадку, защищенную от атмосферных осадков навесами, козырьками, достаточную для маневрирования на кресле – коляске.

5.4.2.1.3 Входные двери должны быть удобными для открывания с теплым тамбуром.

5.4.2.1.4 Ступени лестницы крыльца должны быть одинакового размера по всей длине марша.

5.4.2.1.5 Выходы из помещений хосписов и пути эвакуации должны быть оборудованы легко распознаваемыми в любое время суток указателями.

5.4.2.2 Помещения для пациентов

5.4.2.2.1 Количество палатных отделений хосписа и состав их помещений определяется в соответствии с общепринятыми принципами организации их работы с учетом медико-технологических особенностей, обусловленных функцией учреждения и характером лечебно-профилактического процесса.

5.4.2.2.2 Приспособление палатных отделений многопрофильных и специализированных больниц под отделения хосписа следует проводить исходя из местных условий с соблюдением медико-технологических принципов их планировочной организации.

5.4.2.2.3 Коечную вместимость отделений хосписа следует определять исходя из площади помещений и удельного показателя рабочей площади отделения.

5.4.2.2.4 При проектировании палатного отделения должны быть предусмотрены места для хранения колясок и каталок.

5.4.2.2.5 Палаты необходимо проектировать с учетом свободного прохода и разворота кроватей на колесах.

5.4.2.2.6 В палатах, предназначенных для длительного (более 6 месяцев) проживания больных, помимо спальной зоны необходимо предусматривать санитарные узлы, места для приема пищи и гостей.

5.4.2.3 Административные и бытовые помещения

5.4.2.3.1 В зданиях хосписов необходимо предусмотреть расположение кабинетов врачей, процедурные, кладовые. Кладовые должны быть удалены от мест хранения лекарств и препаратов.

5.4.2.3.2 Площадь кабинетов врачей должна быть достаточной для размещения рабочего гарнитура, свободного проезда коляски.

5.4.2.3.3 На этаже следует предусмотреть комнату для хранения уборочного инвентаря.

5.4.2.3.4 В палатных отделениях необходимо предусматривать пост дежурной медсестры с оборудованным рабочим пространством.

5.4.2.3.5 Помещения для размещения диспетчерского пункта должны отвечать требованиям, предъявляемым к помещениям, предназначенным для круглосуточного пребывания в них дежурного персонала.

5.4.2.3.6 Диспетчерский пункт располагается в центре нагрузок.

5.4.2.3.7 В здании хосписа или на его территории необходимо предусматривать помещения для службы приготовления пищи.

5.4.2.4 Размещение санитарно-технического оборудования

5.4.2.4.1 Санитарные узлы следует располагать в каждой палате со входом из шлюза, состоящего из туалета, раковины и душа.

5.4.2.4.2 Раковины необходимо располагать в каждом лечебно - профилактическом кабинете.

5.4.2.4.3 В санузлах, где в кабинах применен комплекс приборов, рекомендуется учитывать возможность пользования умывальником, сидя на унитазе.

5.4.2.4.4 Санитарные узлы, душевые для персонала необходимо размещать отдельно от санитарных узлов, предназначенных для пользования больными.

5.4.2.4.5 В кабинетах, где проводится обработка инструментов, предусматривают отдельную раковину для мытья рук и мойку для обработки инструментов.

5.4.2.4.6 В столовых должны быть установлены раковины с подводкой горячей и холодной воды.

5.4.2.4.7 Раковины должны быть надежно укреплены в стенах для того, чтобы выдержать вес человека, если он не может стоять, не опираясь на них.

5.5 Естественное и искусственное освещение

5.5.1 При проектировании зданий хосписов в каждой палате и коридоре палатных отделений должно быть предусмотрено естественное освещение.

5.5.2 Искусственное освещение должно предусматриваться во всех помещениях.

5.5.3 Светильники, устанавливаемые для общего освещения должны быть безопасные.

5.5.4 Выключатели общего освещения устанавливаются в коридорах у входов в палаты, местного - у постели больного.

Питание светильников ночного освещения должно производиться от сети аварийного освещения.

5.5.5 Эвакуационное освещение предусматривается в коридорах, основных проходах и на лестницах, служащих для эвакуации людей, в помещениях электросветолечения, бассейнов, душевых и ванных залов грязелечения, ванных комнат и раздевальных.

5.5.6 Светильники местного точечного освещения должны иметь небольшие размеры, возможность изменения высоты и направления светового потока, жесткое крепление к основанию.

5.6 Проектирование инженерных сетей и систем

5.6.1 Требования по водоснабжению и канализации

5.6.1.1 Здания хосписов должны быть оборудованы системами холодного и горячего водоснабжения и канализации.

5.6.1.2 Подводка холодной и горячей воды должна предусматриваться к технологическому оборудованию столовых, к водоразборным кранам уборочных помещений, умывальникам помещений медицинского и санитарно - гигиенического назначения и к другим санитарно-техническим приборам, установленным в здании.

5.6.1.3 Подачу холодной и горячей воды к сантехническим приборам (за исключением технологических) рекомендуется обеспечить с автоматическим смешиванием и пуском воды.

5.6.1.4 Системы горячего водоснабжения проектируются с циркуляцией.

5.6.1.5 Стояки водопровода холодной и горячей воды, канализации и внутренних водостоков следует прокладывать скрыто.

5.6.1.6 Все помещения санитарных узлов должны иметь в полу трапы для слива воды.

5.6.1.7* Полотенцесушители следует предусматривать согласно СН РК 4.01-01. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 24.10.2023 г. №156-НК).*

5.6.2 Требования по отоплению, вентиляции и кондиционированию

5.6.2.1 Системы теплоснабжения предусматриваются от независимых источников или от закольцованных тепловых магистралей.

При наличии только одного ввода тепла рекомендуется оснащать резервной котельной на отдельном либо смежном с проектируемым участке.

5.6.2.2 Система отопления должна обеспечивать равномерный прогрев воздуха помещений в течение всего отопительного периода.

5.6.2.3 Отопление зданий хосписов принимается центральным водяным.

5.6.2.4 Прокладка транзитных трубопроводов теплоснабжения по подвалам и техподпольям зданий хосписов не допускается.

5.6.2.5 Прокладка трубопроводов перегретой воды и пара от индивидуального теплового пункта (ИТП) до приточных вентиляционных камер по помещениям с постоянным пребыванием людей и путям эвакуации запрещена.

5.6.2.6 Нагревательные приборы систем отопления размещаются под окнами без ниш.

5.6.2.7 В зданиях хосписов предусматривается приточно-вытяжная вентиляция с механическим побуждением.

5.6.2.8 Наружный воздух, подаваемый системами приточной вентиляции и кондиционирования воздуха, должен очищаться в фильтрах.

5.6.2.9 Конструкция фильтров и места их установки должны позволять удобную чистку или замену фильтрующих элементов по мере их загрязнения.

5.6.2.10 Оборудование систем вентиляции должно размещаться в специальных помещениях, отдельных для приточных и вытяжных систем, не примыкающих по вертикали и горизонтали к кабинетам врачей, операционным, палатам, помещениям постоянного пребывания людей.

5.6.2.11 Во всех помещениях, кроме операционных, помимо приточно - вытяжной вентиляции с механическим побуждением должна быть естественная вентиляция.

5.6.3 Электротехнические и электронные устройства

5.6.3.1 Категории электроприемников и обеспечение надежности электроснабжения производится в соответствии с правилами устройства электроустановок.

5.6.3.2 Все электрические сети, включая сети наружного освещения, на территории хосписов выполняются кабельными.

5.6.3.3 Размещение встроенных и пристроенных трансформаторных подстанций (ТП) в хосписах не допускается.

5.6.3.4 Розетки предусматриваются у каждой кровати с возможностью пользования ими больных.

5.6.3.5 Предусматривается система централизованного отсчета времени. Вторичные часы устанавливаются на постах дежурного персонала, в вестибюлях, коридорах и в помещениях, где показания времени являются функционально необходимыми.

5.6.3.6 В хосписах автоматизация и диспетчеризация могут быть предусмотрены для следующих инженерных систем:

- теплоснабжения, отопления, вентиляции, кондиционирования воздуха;

- электроснабжения и электроосвещения;
- водоснабжения и канализации;
- лифтов.

5.6.3.7 В хосписах предусматривается аварийная сигнализация отклонения от нормального режима работы инженерно-технических систем, если такие отклонения могут вызвать опасность для жизни людей, порчу оборудования, здания, сооружения или других материальных ценностей.

Аварийный сигнал выводится в диспетчерский пункт, а при отсутствии диспетчерского пункта - в помещение дежурного технического персонала.

5.6.3.8 В хосписах должно быть предусмотрено централизованное снабжение медицинским кислородом с разводкой в палаты и процедурные.

5.6.3.9 Помещения и места хранения ядовитых и наркотических лекарственных средств должны быть оборудованы охранной сигнализацией.

5.6.3.10 Защита электрических сетей выполняется автоматическими выключателями.

5.6.3.11 Проводки электрических сетей выполняются скрытыми, сменяемыми.

Открытые проводки выполняются в подвалах, подпольях, технических этажах, помещениях инженерных служб, коммуникационных шахтах, сырых и особо сырых помещениях.

5.6.3.12 В помещениях для электросветолечения должен быть распределительный щиток для управления и контроля напряжением.

Питающие линии к распределительным щиткам и групповые линии к кабинетным щиткам выполняются самостоятельными.

5.6.3.13 Во всех помещениях хосписа должны быть штепсельные розетки.

5.6.3.14 Применение стальных труб для электропроводок допускается как исключение в случаях, предусмотренных нормативными документами.

5.6.3.15 Хосписы должны обеспечиваться телефонной связью, интернетом и прямой оперативной громкоговорящей связью.

5.6.3.16 В палатах следует предусматривать двухстороннее сигнально-переговорное устройство для вызова дежурного медицинского персонала и антенно-фидерные устройства для приема программ эфирного телевидения.

5.6.4 Требования по мусороудалению и пылеуборке

5.6.4.1 Хранение медицинских отходов производится в отдельных помещениях или площадках, недоступных для больных.

5.6.4.2 Контейнеры для мусора должны располагаться на безопасном расстоянии от здания хосписа.

5.6.4.3 Площадки для сбора мусора не должны быть видны из окон палат.

5.6.4.4 Слив жидких медицинских отходов без обезвреживания в канализационную сеть не допускается.

5.6.4.5 Для тщательной очистки помещений хосписов используются бактерицидные облучатели и ультрафиолетовые рециркуляторы.

5.7 Обеспечение безопасности и доступности для маломобильных групп при эксплуатации

5.7.1 Входы, проходы, коридоры, лестницы, лифты, эвакуационные пути, дверные проемы в помещения общего пользования в хосписах должны быть спроектированы и оборудованы с учетом доступности маломобильными группами в соответствии с СН РК 3.06-01.

5.7.2 Для обеспечения безопасности в ваннных комнатах пол ванной должен быть на одном уровне с полом помещения.

5.7.3 Система средств информации и сигнализации об опасности должна быть комплексной и предусматривать визуальную, звуковую и тактильную информацию в помещениях (кроме помещений с мокрыми процессами), предназначенных для пребывания больных. Средства информации (в том числе знаки и символы) должны быть идентичными в пределах здания или комплекса зданий.

5.7.4 При необходимости устройства входной лестницы она должна быть оборудована пандусами с поручнями со всех открытых сторон.

5.8 Охрана окружающей среды

5.8.1 При размещении зданий хосписов и вспомогательных объектов необходимо принять меры по выполнению требований в области охраны и восстановления природной среды, а также воспроизводства ресурсов, обеспечение экологической безопасности с учетом ближайших и отдаленных экологических последствий эксплуатации указанных объектов.

5.8.2 При проектировании зданий должны учитываться нормативы допустимой антропогенной нагрузки на окружающую среду, предусматриваться мероприятия по предупреждению и устранению загрязнения окружающей среды, а также безопасные способы размещения отходов производства и потребления.

5.8.3 Проектирование и расположение хосписов осуществляются с учетом предупреждения и устранения влияния шума, вибрации, магнитных полей и иных вредных физических воздействий.

5.8.4 Здания хосписов должны быть запроектированы с учетом условий аэрации территорий и обеспечения санитарно-гигиенических норм качества атмосферного воздуха.

5.8.5 В процессе возведения здания должно быть сокращено загрязнение строительными отходами на прилегающей территории.

5.8.6 При проектировании зданий хосписов должны быть рассчитаны и предотвращены нарушения целостности сложившихся геологических условий и гидрогеологического режима.

6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

6.1 Рациональное использование природных ресурсов

6.1.1 При проектировании зданий хосписов необходимо соблюдать требования нормативных документов по рациональному использованию природных ресурсов.

6.1.2 При проектировании зданий хосписов должны быть предусмотрены мероприятия, направленные на защиту, восстановление почвы и повышение ее качества.

6.1.3 При строительстве и эксплуатации зданий хосписов должны быть предусмотрены меры по снижению водопотребления и загрязнению естественных водоемов.

6.1.4 В процессе строительства и эксплуатации зданий хосписов необходимо соблюдать мероприятия по сохранению и увеличению количества природной растительности на прилегающей территории.

6.1.5 При проектировании, строительстве и эксплуатации хосписов должны быть предприняты действия для сохранения и возобновления природных ресурсов.

6.2 Требования по сокращению энергетических ресурсов

6.2.1 При проектировании, строительстве, реконструкции должны использоваться архитектурные, функционально-технологические, конструктивные и инженерно-технические решения, обеспечивающие максимальную энергетическую эффективность зданий, строений, сооружений.

6.2.2 С учетом климатических условий необходимо максимально снизить количество энергии, потребляемое системами обогрева, охлаждения, освещения и вентиляции здания хосписов.

6.2.3 Для повышения энергетической эффективности при эксплуатации зданий хосписов должна быть обеспечена автоматизация систем отопления, вентиляции и горячего водоснабжения.

6.2.4 Вновь строящиеся, проектируемые, модернизируемые, капитально ремонтируемые здания должны соответствовать требованиям суммарного удельного потребления тепловой энергии на отопление, вентиляцию и горячее водоснабжение.

6.2.5 В целях повышения энергоэффективности зданий хосписов должны быть приняты действия, направленные на регулирование, увеличение сопротивления теплопередаче, а также утилизацию теплоты вытяжного воздуха.

ДЛЯ ЗАМЕТОК

УДК 725.5.012

МКС 91.040.20

Ключевые слова: хоспис, стационар, пациент, терминальная стадия, смотровая, процедурная, медицинская сестра, онкология, паллиативная помощь, уход.

Ресми басылым

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨНЕРКӘСІП ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫС МИНИСТРЛІГІ
ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ ІСТЕРІ
КОМИТЕТІ**

**Қазақстан Республикасының
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 3.02-15-2013*

ХОСПИСТЕР

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

**КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ПРОМЫШЛЕННОСТИ И СТРОИТЕЛЬСТВА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
Республики Казахстан**

СН РК 3.02-15-2013*

ХОСПИСЫ

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная